

IT-minister tilbyder chokterapi

Danske virksomheder kan nu selv via ny hjemmeside benchmarke deres IT-anvendelse i forhold til andre virksomheder. IT-minister Helge Sander står bag det nye benchmarkingværktøj. **Side 17**

FOTO: SØREN WESSELOFF

CRM/SCM-systemer er i vækst

Software til at styre virksomhedernes kunder og leverancer – CRM og SCM – er i vækst i danske virksomheder. Nye spillere er samtidig på vej ind på det danske CRM/SCM-marked. **Tema Side 4-18**

FOTO: SCANPIX

REDAKTION: ERIK SVARRE erik.svarre@borsen.dk ■ LAYOUT: IB EDLERS ■ FORSIDEFOTO: JOHN DJENNER ■ TEGNING: SØREN MOSDAL

El-selskab satser på bredbånd til alle

Det nordvestsjælland-ske el-selskab NVE har kastet sig ud i et af sine mest ambitiøse projekter nogensinde. Selskabet investerer op til en halv mia. kr. i at lægge optiske fiberkabler med enorm kapacitet ned i gader og stræder i Nordvestsjælland. Det betyder, at 50.000 af selskabets 114.000 kunder om fem år vil have en optisk fiber i vejen, som de kan slutte sig til. Dermed ændres det traditionelle el-selskabs fokus fra energiforsyning til udbud af teletjenester. »Det kan være, at elsalget ender med at være et add-on til televirksomheden,« som telemetrichef i Nordvestsjællands Elektricitetselskab Henning Buchardt udtrykker det. **Side 3**

NVE vil inden fem år udstyre 50.000 af sine 114.000 kunder med optisk fiber i vejen. Målet er at kunne levere både Danmarks hurtigste bredbåndslinje til privatkunder, en fuld tv-pakke og senere også telefoni.

Bredbånd
- til erhvervslivet

Ring 80 80 15 90

TDC Internet

Idag er sidste dag for tilbuddet, men den første dag i dit websteds nye liv!

Web500 lancerer nu en ny .NET version af markedets førende Content Management System. Web bureauet Signal Digital er officiel Web500 partner og leverer i en begrænset periode systemet i den spritnye udgave til en meget fordelagtig pris.

Web500 .NET normalpris: Kr. 86.000,-
Særpris hos Signal Digital: Kr. 50.000,-

Ring til kundeservicechef Andreass Rose Hansen på direkte telefon 33 95 00 47 eller send en e-mail til ash@signaldigital.dk. Tilbuddet gælder indtil den 1. maj 2002.

SIGNALDIGITAL

Holmens Kanal 7 - 1060 København K - T 33 33 99 33 - www.signaldigital.dk

BETTER PRESENTATIONS WITH EPSON

EPSON EMP-715

Du kan lagre hele præsentationen direkte i projektoren via USB-stik eller med PC Memory Card og lave præsentation uden computer.

Kraftig lysstyrke på 1200 ANSI lumen.
Næsten lydløs i drift.

AWC

Holmens 7082 4377 • Albertslund 4382 4777 • www.awc.dk

Elselskab klar med halv mia til bredbånd

Det nordvest-sjællandske elselsskab NVE har taget hul på landets mest ambitiøse investering i bredbånd til privatkunder. Elselsskabet nyder godt af at kunne grave telekablerne ned samtidig med strømkanalerne

AF MAGNUS BREDSORFF
magnus.bredsdorff@borsen.dk

Det nordvestsjællandske elselsskab NVE har kastet sig ud i et af sine mest ambitiøse projekter nogensinde, som har potentiale til at ændre selskabets fokus fra energiforsyning til udbud af tele-tjenester.

NVE investerer op til en halv mia. kr. i at lægge optiske fiberkabler med enorm kapacitet ned i gader og stræder i Nordvestsjælland. Om ca. fem år vil 50.000 af selskabets 114.000 kunder have en optisk fiber i vejen, som de kan slutte sig til. Det er det eneste projekt herhjemme, hvor der i stor stil bliver lagt optiske fibre ud til privatkunder.

NVE vil ikke selv oplyse, hvor stor investeringen bliver. Men det kommer til at koste mindst 10.000 kr. per husstand at komme på nettet, når alle elementer i investeringen tæller med. Hvis alle 50.000 kunder vælger at slutte sig til, så skal NVE op med en halv mia. kr.

Det er en enorm investering for et elselsskab, hvis omsætning ifølge driftschef Poul-Michael la Cour ligger på omkring 600 mio. kr., når den bliver rensset for afgifter til staten.

Han forklarer, at NVE kaster sig ud i investeringen, for at kunne holde på el-kunderne, når liberaliseringen af el-markedet træder i kraft. Han tilføjer, at teleforretningen har potentiale til at overhale NVE's traditionelle strømsalg.

»Det kan være, at elsalg ender med at være et add-on til televirksomheden,« som telemetrichef Henning Buchardt udtrykker det.

NVE går efter sommerferien i gang med de første pilotforsøg til omkring 500 kunder i udvalgte områder. Elselsskabet bryder sig ikke selv om udtrykket pilotforsøg, fordi der snarere er tale om, at 500 kunder prøver en næsten fuld version af det færdige produkt.

10.000 kr. er mange penge at afskrive, selv om NVE selv vil levere både Danmarks hurtigste bredbåndslinie til privatkunder, en fuld tv-

pakke og senere også telefoni. Endnu vil selskabet ikke ud med, hvad kunderne skal betale for herlighederne.

»Det skal lige igennem regnemaskinerne én gang til,« siger Poul-Michael la Cour.

Men det ligger fast, at priserne skal være konkurrencedygtige. Hovedparten af kunderne ventes at føle sig ligeglade med, at NVE benytter den mest avancerede teknologi til bredbåndsgang til fjernsyn.

NVE's investering kommer, mens telebranchen generelt lider som aldrig tidligere, og langt de fleste selskaber holder nye investeringer tilbage.

Alliance

»Udviklingen inden for telekommunikation er bekymrende. Men hvis der er nogen, som kan gennemføre en ny satsning, så er det elsel-

skaberne,« siger Poul-Michael la Cour.

Han har allieret sig med Claus Bülow Christensen, som tidligere var direktør for Bredbandsbolaget i Danmark, der forsøgte at føre mange af de samme visioner ud i livet. Det endte med store tab.

Nu finder Claus Bülow Christensen, der arbejder som konsulent for NVE, det tilfredsstillende at arbejde med elselsskaberne om de samme versioner.

»Økonomisk har vi begge ben plantet på jorden,« forsikrer Henning Buchardt.

NVE kan få økonomien til at hænge bedre sammen end så mange andre, fordi selskabet graver rør ned til telekommunikationskablerne, samtidig med at lavspændingsledninger langs vejene og til lygtepælene bliver gravet i jorden. Det minimerer den største omkostning ved

NVE-projektet er det eneste herhjemme, hvor der i stor stil bliver lagt optiske fibre ud til privatkunder.

at lægge optiske fibre ud til husstandene, nemlig gravearbejdet.

Andre elselsskaber benytter samme fremgangsmåde, når de graver kabler ned. De jysk-fynske elselsskaber gik dog i gang så tidligt, at det ikke virkede så oplagt at forbedre sig på teleinfrastruktur, og de øvrige sjællandske elselsskaber har ikke en lige så aggressiv strategi som NVE.

Efterspørgsel

NVE regner med, at der bliver stor efterspørgsel efter det nye bredbåndsnæts fra lokale virksomheder og kommuner. Dermed er der en næsten givet omsætning, uanset hvordan det går med privatkunderne.

Med en optisk fiber ud til hver enkelt hjem åbner der sig desuden en række nye forretningsområder for elselsskabet. De omfatter blandt andet alarmeringstjenester, fordi huset kan overvåges med masser af kameraer, som sender billeder til et sted på internettet, fjernaflæsning af målere, målrettede reklamer, foruden telefonsamtaler.

Direktør Søren Støvring-Hallsson, Telia Networks, har erfaring med elselsskaberne. Han stod i spidsen for NESA og Eltras fælles tele-selskab, Powercom, som Telia købte sidste år.

Svært regnestykke

Søren Støvring-Hallsson kan ikke se, hvordan NVE får regnestykket til at hænge sammen, så investeringen tjener sig hjem igen. Han tvivler meget på, at det er nødvendigt at grave fiber ned til private husstande, også selv om han erkender, at elselsskaberne kan gøre det billigere.

»Men det er klart, at den infrastruktur, som NVE opbygger, er meget interessant for os at benytte som transportvej, hvis vi på den måde kan levere vores tjenester til kunderne,« siger Søren Støvring-Hallsson.

NVE har dog ikke tænkt sig at stille sin infrastruktur til rådighed for andre tele-selskaber.

»Det er ikke så svært selv at stå for hele værdikæden,« siger Henning Buchardt.

»Så hvorfor lade andre levere tjenesterne,« spørger Claus Bülow Christensen.

»Hvis vi omvendt må konstatere, at det bliver for svært for os, så vil vi overveje, om vi kun skal være netoperator,« supplerer Poul-Michael la Cour.

NVE beslutter omkring årsskiftet, hvordan det endelige bredbånd- og tv-tilbud til kunderne skal se ud.

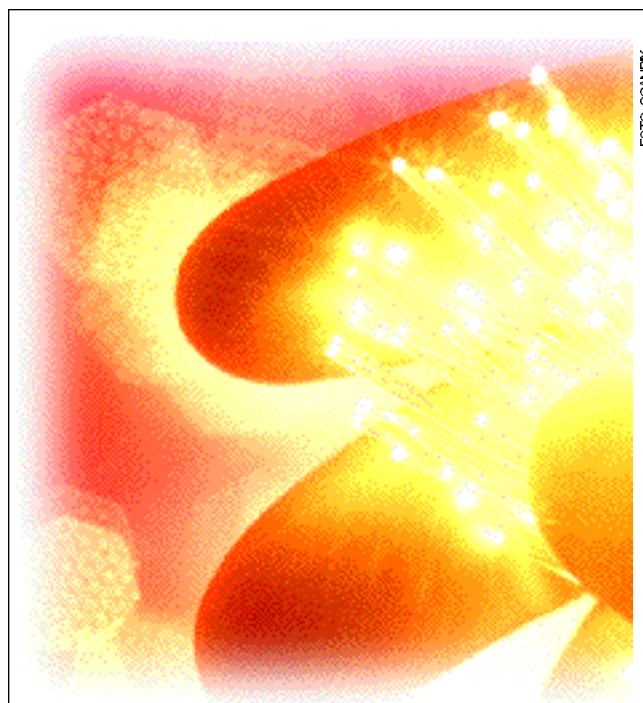

FOTO: SCANPIX

Danmarks hurtigste internetforbindelse

NVE kommer til at levere Danmarks suverænt hurtigste internetforbindelse på privatmarkedet. Den overgang langt alle de andre tilbud på markedet i dag, undtagen hvad der er muligt i enkelte boligforeninger.

Det skyldes ikke så meget de 10 Mbit/s – fem gange de hurtigste ADSL-linier – som vil være NVE's hurtigste produkt fra starten. Hvis 10 Mbit/s bliver for lidt, kan der enkelt skrues op for hastigheden.

Det skyldes de optiske fiberkabler, som NVE benytter ud til husstandene. De giver mulighed for næsten uendeligt høj hastighed. Begrænsningerne ligger hovedsageligt i prisen på det udstyr, der skal sidde i enden af dem.

NVE vil føre den optiske fiber hen til et centralt punkt i huset. Der vil der blive opsat en særlig boks, som forbindes til fiberen. Præcis hvilken boks der bliver tale om, er endnu ikke afgjort.

Det står dog klart, at kunderne slutte flere computere til boksen uden problemer, ligesom der bliver mulighed for at koble et antal fjernsyn til.

NVE's projekt er unikt, fordi tv-signalerne bliver udsendt som almindelige datastrømme. En set-top-boks (dekoder) sørger for, at signalerne kan vises som almindeligt tv på fjernsynsskærmen. Når kunden skifter kanal, svarer det til, at dekoderen surfer ind på en anden internetadresse internt på NVE's servere.

Boksen ude hos kunderne kommer også til at indeholde telefonstik, selv om NVE endnu ikke er klar til at udbyde telefoni. Det afventer en yderligere standardisering af produkterne til at transportere telefonsamtaler som IP-datapakker.

Lad serveren optage yndlingsprogrammet

Drop video-optageren derhjemme. Den er der ikke brug for med NVE's nye fjernsynskoncept.

En af de funktioner, som NVE forsøger at få en konkurrencefordel med, er en slags video-server. Den giver adgang til time shift-fjernsyn.

Det begreb dækker over, at kunderne i princippet kan se bort fra de sædvanlige programoversigter og i stedet se deres yndlingsprogrammer, når de selv har lyst. NVE sørger for at gemme programmerne på en kæmpeserver, og så er det bare at klikke sig ind på dem via menuen på skærmen, når man selv har tid og lyst.

Endnu er der dog et par problemer, som skal løses, inden NVE kan gå i luften med tv-konceptet. Teknikken er på plads og i princippet sim-

pel nok. Men rettighederne til tv-programmerne ændrer sig, hvis de skal ligge på en server.

Desuden er NVE endnu ikke sikker på, hvor længe programmerne bliver gemt, og om tilbuddet skal gælde alle de 20 tv-kanaler, der ventes udbudt. Til gengæld skal det være muligt for kunderne selv at sørge for, at en bestemt udsendelse bliver lagret, fuldstændig som hvis de programmerede deres video.

NVE har i øvrigt også tænkt sig at tilbyde video on demand, hvilket betyder, at kunderne kan vælge mellem en lang række videofilm på deres fjernsyn og betale per film. De sparer turen ned til udlejningsforretningen, og priserne bliver sammenlignelige med dagens udlejnings-tilbud.

Internet på tv-skærmen

Træt af, at du skal ind til computeren for at tjekke din mail, mens et kedeligt indslag snekler sig igennem aftenens TV-avis. Det har NVE løsningen på.

Tryk på en knap på fjernbetjeningen, og du er ude på internettet med den hurtigste forbindelse i landet. Du kan godt skrive med fjernbetjeningen ved at navigere rundt mellem bogstaverne, som står på skærmen. Men det er langt enklere at benytte sig af det kompakte trådløse tastatur, som også er med i NVE's prototyper.

Der er ingen harddisk på den set-top-boks, på danske dekoder, som styrer fjernsynet. I stedet er den udstyret med den enkleste tænkelige hardware og software, som viser de hjemmesider, man surfer ind på.

Den største begrænsning ved at benytte fjernsynet til internettet er skærmens opløsning. Den er langt dårligere end en computerskærm, og derfor viser den kun et udsnit af webstedet ad gangen. NVE og partnere har naturligvis mulighed for sammen at opbygge websteder, der er særligt egnede til at blive set på fjernsynet.